

19 april 2025

Leven met schulden

Op 19 april kwamen we samen in Gent voor een tweede Volksuniversiteit rond schulden. We praatten over hoe het is om te leven met te weinig geld, en hoe dat soms zorgt voor schulden. De gesprekken waren eerlijk, soms moeilijk, maar ook herkenbaar. Iedereen kon zijn verhaal vertellen.

Eerst ging het over overlevingsschulden. Dat zijn schulden die je maakt om te kunnen blijven leven. Bijvoorbeeld: je betaalt water en elektriciteit, je koopt eten, je betaalt huur. Veel mensen kenden dit woord niet, ook al is het iets wat ons allemaal

raakt. Soms is het geld op, maar heb je die dingen toch nodig. Dan maak je schulden, niet omdat je verkeerd omgaat met geld, maar omdat je geen andere keuze hebt. Veel mensen herkenden dit. Iemand zei: “Ik moet kiezen: eten kopen of de school betalen.” Een ander: “Ik rook omdat ik geen andere ontspanning heb.” De stress is groot. Winkelen, rekeningen openen, koken... het geeft allemaal spanning. Dat zorgt voor vermoeidheid, pijn of verdriet. Dit komt ook terug in de verschillende dimensies van armoede.

We hebben een oefening gedaan waarbij we stemden of iets een overlevingsschuld is. Niet iedereen vindt dezelfde dingen belangrijk. Voor de ene is een huisdier nodig, voor de andere een tv of een smartphone. Sommige mensen

zeiden: “Zonder tv word ik gek.” Of: “Mijn kind heeft een smartphone nodig om contact te houden met vrienden.” Het valt op dat iedereen andere prioriteiten heeft. Voor veel mensen is huur het belangrijkste. Dit is een grote kost. Ook sociale woningen zijn niet altijd goedkoop. Soms wordt de woning vernieuwd of zijn er extra kosten. Iedereen vond medische zorg belangrijk. Toch hebben veel mensen geen hospitalisatieverzekering. Die is te duur, of ze krijgen geen goedkeuring. Sommige mensen wachten met een operatie tot het echt dringend is, omdat het dan goedkoper is. Er werd gezegd dat de organisatie ‘Dokters van de Wereld’ soms helpt met gratis voorschriften. Ook sociale tandartsen bestaan, maar zijn moeilijk te vinden.

Sommige mensen staan onder schuldbemiddeling of bewindvoering. Soms is dat goed, maar vaak voelen mensen zich klein of machteloos. We mogen niks zelf beslissen. “Zelfs voor een cadeautje moet ik toestemming vragen,” zei iemand. Een ander zei: “De advocaat praat tegen mijn begeleider, niet tegen mij. Dat doet pijn.” Dit zien we ook in de verschillende verborgen dimensies van armoede.

In de namiddag gingen we verder met het gesprek en ging het over budgetteren. Veel mensen plannen hun geld per dag of per week. Bijna niemand per maand. Dat komt omdat het geld verspreid toekomt, of gewoon te weinig is om voor een hele maand te plannen. Sommigen gebruiken een schrift of app om hun kosten op te schrijven. Zo proberen ze toch wat overzicht te houden. De meeste van ons zijn goed geworden in budgetteren omdat we niet anders kunnen.

Veel mensen vertelden dat ze geen luxe willen, maar gewoon een beetje rust. Geen angst om de post te openen. Geen schuldgevoel omdat je je kind geen uitstapje kan geven. “Ik wil ook gewoon mens zijn,” zei iemand. “Zelf eens iets kunnen beslissen.”

De verhalen maakten indruk. Wat bleef hangen: mensen zijn sterk en verhalen delen geeft kracht. Het was weer een intense dag met veel indrukken en gedachten.

Op het einde kwam de jeugd hun creaties tonen en zetten ze hun mama in de bloemetjes. Het filmpje dat Mathilde heeft gemaakt werd ook getoond. Het is een heel mooi filmpje en laat duidelijk zien wat de volksuniversiteit is en wat er gebeurt. Je kan het **filmpje van de Volksuniversiteit** bekijken op onze website:

<https://atd-vierdewereld.be/wat-is-de-volksuniversiteit-van-de-vierde-wereld/>

Zoals altijd sloten we af met het Vierdewereld lied.

Werkten mee aan de echo:

Guy

Wesley

Christine

van BMLIK-Gent

Dit verslag is terug te vinden op onze website.

